

De nacht van de moord

Het donker was het fragielst op de plek waar de hemel en zee elkaar ontmoetten en een tere lijn het zwart doorkruiste. Het water rustte in sereniteit. Als een pijl schoot de lange steiger het donker in.

De man pakte de jonge vrouw bij de hand. Voordat ze het zand op stapten, bleef hij even staan en keek om zich heen. De vrouw leek te aarzelen, ze duwde haar hakken in het zand en bleef staan terwijl de man een stap verder zette. Hun armen waren ten volle uitgestrekt.

Er heerste een zeldzame stilte, bijna sacraal, zelfs de zee zweeg. Samen bewogen de man en vrouw zich schokkerig door het zand in de richting van de steiger, die baadde in de kleuren van de nacht.

Het stadje sluimerde op het wiegen van de septembernacht. Mensen kwamen hier voor de rust, maar de geborgenheid was een reden om te blijven. Wie vertrok, vertrok meestal omdat er nooit iets gebeurde.

Deze nacht gebeurde echter alles tegelijk.

Op het moment dat de stilte verbroken werd, brak ze met een onmiddellijke, gewelddadige klap. Het schot ketste af tegen de hemel en zee en echode na in de nacht.

Eén dag voor de moord

‘Voordeel voor ons. Matchpoint.’

Jari Kekkonen keek naar zijn oudste dochter aan de andere kant van het net en liet de bal twee keer stuiteren voordat hij serveerde.

Het was een traditie geworden binnen hun gezin: elke donderdagavond anderhalf uur in de padelhal. Jari was aangestoken door de sport, hij hield van het competitieve ervan. Vond het fijn zijn eigen vooruitgang op de baan op te merken, maar waardeerde ook de qualitytime met zijn tienerdochters Isabella en Amanda.

Isabella sloeg de service terug met een lichte backhand. De bal ging richting Maria, de moeder van de twee meisjes, en in een moment van zwakte overwoog Jari zich naar voren te storten om hen met een smash te verzekeren van een winnende bal: game-set-match. Maar hij wist zich net op tijd in te houden en liet Maria de bal aannemen.

‘Mooi!’ riep hij toen ze de bal met topspin terugsloeg, waardoor hij met een lichte aanraking van het net terugvloog en ongrijpbaar tussen hun dochters in stuiterde aan de andere kant. Ze zwaaiden gefrustreerd met hun racket en keken elkaar boos aan.

‘Goed zo, lieverd!’ Jari gaf een duwtje tegen Maria’s racket en veegde het zweet van zijn voorhoofd.

Met gebogen hoofd sjokten Isabella en Amanda de baan af.

‘Jullie hebben ook goed gespeeld.’ Met een glimlach hief Jari zijn eigen racket naar hen op als dank voor de wedstrijd.

Hun familiepartijtjes gingen meestal redelijk gelijk op. De achttienjarige Isabella was een vechter eersteklas. Haar fysiek had ze te danken aan het voetballen en haar uithoudingsvermogen aan

Jari. Amanda, die twee jaar jonger was, was meer het gracieuze type; zij had altijd gedanst en geturnd. Toen ze een jaar geleden met padel begonnen waren, was haar backhand haar zwakke plek geweest en moest Jari zich soms inhouden om er niet te veel misbruik van te maken.

Op de parkeerplaats stak Maria haar arm door die van Jari. 'Nu voel je je goed, hè?'

Het viel niet te ontkennen, de triomf verspreidde zich als warm water door zijn lichaam. Wat natuurlijk belachelijk was, want het was niet meer dan een padelwedstrijdje met zijn gezin. Voor Jari was winnen echter altijd belangrijk geweest, of het nu ging om een bekerwedstrijd bij voetbal of een spelletje kaart met een tegenstander die net zijn melktanden gewisseld had.

In zekere zin had hij het aan zijn winnaarsmentaliteit te danken dat hij nu naast Maria in zijn Mercedes zat. Toen ze elkaar net hadden ontmoet, had ze zo haar bedenkingen gehad en had ze hem afgewezen, maar Jari had het niet opgegeven. Zijn hele leven was hij voortgedreven door de sterke wil om iedereen eens een poepie te laten ruiken... wie dat ook waren. Zijn ouders? Zijn vroegere klasgenoten? De meisjes die hem in een oogwenk als gewoon 'een vriend' hadden bestempeld?

'Ik hou van je,' zei hij tegen Maria toen ze langs de schapen redden die nog liepen te grazen op de heuvels bij de Maglarpsrotonde, waar de E6 zich versmalde langs de zuidelijkste kust van Zweden.

'Omdat ik de wedstrijd beslist heb?'

'Niet alleen daarom.'

Ze raakte zijn elleboog even aan en glimlachte. 'Gelukkig maar.'

'Je service in de eerste set was ook heel goed.'

Hij lachte om zijn eigen grapje. Hun dochters slaakten een zucht op de achterbank en Jari ving hun blik in de achteruitkijkspiegel terwijl hij afremde voor een ruiters langs de weg.

'Ik hou ook van jullie,' zei hij. 'Al zijn jullie niet de beste padelspelers.'

Ze rolden met hun ogen.

'Padel is toch geen echte sport,' zei Isabella.

Haar jongere zus was het met haar eens.

'Een mallotige versie van tennis voor de bevoorrechte middenklasse,' vond Isabella.

Jari lachte en sloeg af naar de landtong. In zijn jeugd in de jaren tachtig en negentig van de twintigste eeuw was dit hele gebied buiten de stad een woestijn geweest, door de wind gezeselde velden met zwart akkerland en een geliefde verblijfplaats voor meeuwen; de stad was geëindigd bij de vuilnisbelt en het kleine stukje bos dat Albäck heette. Tegelijk met de komst van een grote woonbeurs was er echter een compleet nieuwe villawijk ontstaan tussen de snelweg en de zee, op ideale afstand van de werkgelegenheid in Malmö. Wat vroeger 'Kurland' heette, werd omgedoopt tot 'Stavstensudde'.

Waarschijnlijk omdat dat sexyer klonk, dacht Jari.

Terwijl hij de auto voor het huis parkeerde, maakte Amanda haar gordel los op de achterbank. 'Ik denk dat ik morgen bij Milan blijf slapen.'

'Daar komt niets van in,' antwoordde hij zonder nadenken.

Hij zette de motor uit en Maria wierp hem een veelbetekenende blik toe die hij onmiddellijk begreep.

De dag van de moord

Op vrijdag ging Jari al vóór vier uur van kantoor, hij reed langs de slijterij en had het eten klaar voordat Maria een paar uur later hun vrijstaande huis binnenwandelde.

‘Dat ruikt heerlijk.’

Ze gaf hem een snelle kus op zijn wang en zag er minstens zo vermoeid uit als na hun padelwedstrijd de vorige dag.

‘Heb ik nog tijd om te douchen?’

‘Tuurlijk.’

Toen ze even later met nat haar terugkwam, waren haar schouders wat omlaaggezakt. Met een ontspannen glimlach pakte ze haar wijnglas. ‘Ik moet volgend weekend naar Brussel. Die incapabele Belgen hebben er weer een zootje van gemaakt.’

‘Volgend weekend?’

‘Shit.’ Ineens schoot het haar te binnen. ‘Is dat het weekend dat jij naar Västergötland gaat?’

Hij knikte kort. Sinds een paar jaar ging Jari jagen met een aantal van zijn collega’s. In eerste instantie had hij zijn jachtakte vooral aangevraagd uit sociale overwegingen, maar al snel was hij gezwicht voor de uitdaging en het wedstrijdelement. Tegenwoordig ging hij helemaal op in de jaarlijkse jachtpartij.

‘Nou ja, de meiden redden zich wel,’ zei Maria. ‘Het zijn geen kleine kinderen meer.’

Jari slikte en telde tot drie. Dat was nou precies wat hem zorgen baarde, ze waren geen kleine kinderen meer. Tien jaar geleden hadden Maria en hij zorgeloos de hele wereld over kunnen vliegen voor hun werk, maar een stel meiden aan het eind van de puber-

teit kon je niet bij oma, een tante of een andere oppas achterlaten. Er werd verwacht dat ze op eigen benen konden staan en alleen thuis konden blijven, iets wat Jari betwijfelde, aangezien hij zich zijn eigen beoordelingsvermogen op die leeftijd nog goed herinnerde. Of liever gezegd: het gebrek daaraan.

‘Moet ik rekening houden met Sixten?’ vroeg hij voordat hij de borden op tafel zette.

‘Ik denk het niet,’ antwoordde Maria. ‘Hij zou thuis slapen. Hij heeft morgen een belangrijke uitwedstrijd met het u21-team.’

Isabella’s vriendje was de afgelopen jaren onderdeel geworden van hun gezin. Hij woonde twee straten verderop, maar bracht hier meer tijd door dan thuis.

‘Met mij hoef je ook geen rekening te houden!’ riep Isabella vanaf het bankje in de gang met een van haar All Stars in de hand. ‘Ik eet bij Sixten.’

Ze was de deur nog niet uit of Amanda kwam de trap af rennen. ‘Ik eet ook niet mee.’

‘Meen je dat nou?’ zei Jari.

Maria keek hem veelbetekenend aan. ‘Dat geeft toch niet?’

‘Nee, natuurlijk niet.’ Maar zij was niet degene die net een uur groente had staan airfryen en saus had staan binden.

Ruim tien jaar was Jari al aanvoerder op het voetbalveld. De leidinggevende rol was hem op het lijf geschreven en trainers noemden hem vaak een ‘geboren leider’. Een taak die hij min of meer onbewust overgenomen had binnen hun gezin. Jari was degene die de weekboodschappen deed, die kookte en de rekeningen betaalde, die reizen plande, vrienden uitnodigde en leuke uitjes en feestelijkheden op de agenda zette.

‘Ik blijf bij Millan slapen,’ zei Amanda, terwijl ze een dikke trui in haar tas propte. ‘Mama zei dat het mocht.’

‘Tuurlijk.’ Zoals gewoonlijk had Jari de strijd verloren na afloop van hun padelwedstrijdje de vorige dag.

Hij snapte eigenlijk niet waarom Amanda bij vriendinnen

moest blijven slapen als ze haar toch toestonden de halve nacht weg te blijven. Maria vond hem paranoïde, maar Jari beschouwde zichzelf als realistisch: alle tieners verborgen dingen voor hun ouders.

‘Bellen als er iets is.’ Maria gaf Amanda een knuffel in de hal.

‘Hé.’ Jari keek zijn jongste dochter verzoenend aan. ‘Mag ik een knuffel?’

Ze glimlachte en ging op haar tenen staan. Haar zachte wang raakte de zijne.

‘Ik hou van je,’ zei hij. Hij zou proberen zich niet te veel zorgen te maken.

‘Ik ook van jou, pap.’

Niets was zo magisch als je eigen kind in de ogen kijken, ook al ging de wetenschap dat je tijd samen bij iedere blik korter werd gepaard met een diepe kwelling. Je kind zien opgroeien was een langzaam vaarwel.

Terwijl Amanda’s donkere haar opfladderde toen ze de deur achter zich dichttrok, bleef Jari achter met haar geur in zijn neusgaten. Een intense leegte overviel hem. Het kleine meisje dat hij ooit als hummeltje in zijn armen had gehouden en dat koprollen maakte op de bank, dat de tuin had omgebouwd tot rijbaan voor haar stokpaard, bestond niet meer.

Hij bleef staan voor de dichte deur met een vage, zeurende pijn in zijn buik. Hij moest denken aan het verhaal dat Amanda had verteld toen hij had gevraagd of het uit was met Niko Palevski, over dat meisje dat zelfmoord had gepleegd. Hij had niet geweten hoe te reageren of wat te zeggen. Nu had hij spijt dat hij niet verder had gevraagd.

Om kwart over tien waren Sasho en Linda klaar met hun avond-dienst bij de ICA.

‘Toe nou,’ zei Linda. Ze maakte haar fiets los. ‘Ik heb Niko al een hele tijd geleden geappt, maar hij heeft nog niet gereageerd.’

Haar tienerzoon had een gameavond gepland met een vriend en zijn ouders hadden het goed gevonden onder de gebruikelijke voorwaarden: geen snus en niet vaperen. En zeker geen alcohol. Of harde muziek.

‘Waarom antwoordt hij niet?’ Ze stapte op haar fiets en volgde de kustweg.

‘Ze zitten toch te gamen?’ zei Sasho, die achter haar aan kwam. ‘Voel je dat?’ Hij liet zijn stuur los om een hand uit te steken. ‘Het waait niet.’

Al bijna twintig jaar fietsten ze deze route van en naar hun werk bij de ICA Maxi, langs de westelijke kust van Trelleborg; gratis beweging en frisse lucht. De auto was alleen voor serieus rotweer, wat naar Trelleborgse maatstaven een storm van heb ik jou daar op de schaal van Beaufort betekende, of een typisch Skånse wolkbreuk met regendruppels zo groot als kevers.

‘Niko en Teo zijn toch maar met z’n tweeën?’ vroeg Sasho. ‘Wat kan er gebeuren?’

Zoals gewoonlijk was Linda degene die alles voorbereid had. Ze had een lunch klaargezet, geld overgemaakt voor pizza en alle communicatie over het gameavondje op zich genomen.

‘Ik ben zo blij dat hij Teo nog heeft,’ zei Linda.

Daar kon Sasho het alleen maar mee eens zijn. Lange tijd had Niko enkel tijd gemaakt voor zijn vriendin en sinds hun relatie voorbij was, hadden ze nauwelijks vrienden gezien.

Ze passeerden enkele vrachtwagenchauffeurs die langs de kant van de weg stonden te roken en lachen. De zee kwam zachtjes aanrollen over de stenen op het strand onder de uitgestrekte hemel. De zurige lucht van zeewier had iets verkwikkends. Sommige mensen vonden het afschuwelijk, een schandvlek voor de

stad. Al sinds Sasho's jeugd gingen er stemmen op over diverse methoden om van de geur af te komen. Er waren wat pogingen gedaan, maar de geur was onderdeel geworden van de ziel van de stad. Het deed Sasho weinig. Een geur was niet meer dan de associatie die hij opriep, en voor Sasho rook het naar thuis.

Hij trapte tot zijn benen zwaar werden van het melkzuur. De stad Trelleborg strekte zich uit langs de zuidelijkste kust van Zweden, van de golfclub en Stavstensudde in het westen tot aan de stranden van Dalabadet en Gislövs Strandmark in het oosten. Door het centrum liep een onzichtbare, maar niet minder belangrijke scheidslijn tussen oost en west.

Linda was geboren en getogen aan de oostkant, net als haar ouders en grootouders. Toen zij en Sasho in het begin van het nieuwe millennium op zoek waren gegaan naar een huis, was het ondenkbaar voor haar geweest om in een ander deel van de stad te gaan wonen.

'Ik snap het niet,' zei Sasho, toen ze voor de zoveelste keer had geweigerd naar een bezichtiging te gaan alleen omdat het huis in het westen lag. 'We wonen niet in Los Angeles, je fietst in een kwartier van de ene kant van de stad naar de andere.'

'Dat is wat overdreven. Hoe kan het dat jij er zo makkelijk over denkt? Ik zou nog liever naar Stockholm verhuizen dan aan de westkant te gaan wonen. Eens een oosterling, altijd een oosterling,' had ze schouderophalend geantwoord.

Sommige mensen vonden het oostelijke deel armoediger en smeriger, meer arbeidersklasse. In het oosten stonden de enige woonblokken van het sociale huisvestingsbeleid uit de jaren zestig en zeventig die de stad rijk was. Je hoorde er verschillende talen en mensen deden 's nachts hun deur op slot. Je had er echter ook prachtige oude huizen met zo'n waterpomp en van die zinken melkflessen op het erf en mooie keienstraatjes. De zee lag om de hoek en aan de andere kant van de stad strekten de koolzaadvelden zich uit. Toch begreep Sasho niet waarom zo'n

klein stadje als Trelleborg opgedeeld werd in oost en west. Zelf had hij het liefst iets willen kopen in Malmö of Helsingborg, maar voor Linda was het ondenkbaar om weg te gaan uit de stad van haar jeugd.

Uiteindelijk waren ze het eens geworden over een bungalow met kelder in Färgaregatan, in het oostelijke deel van Trelleborg, zo dicht bij de rubberfabriek dat je de vage geur van petroleum en zwavel kon ruiken als de wind hun kant op stond. Alweer zo'n geur die Sasho niet alleen kon verdragen, maar zelfs op prijs stelde. Zonder die rubberfabriek had hij namelijk niet bestaan.

Zijn ouders kwamen allebei uit het zuiden van voormalig Joegoslavië, uit het gebied dat later Macedonië en tegenwoordig Noord-Macedonië heette, en waren ieder aan een andere kant van de Bababerg opgegroeid. Halverwege de jaren zestig waren ze zonder van elkaars bestaan af te weten gerekruteerd als industrie-arbeiders voor een rubberfabriek tweeduizend kilometer naar het noorden, in een land waarover ze niets wisten. Ze waren nog geen twintig jaar oud. De bedoeling was dat ze een jaar zouden blijven, maar Sasho's vader was gebleven tot hij zijn laatste adem uitblies en zijn moeder Vaska was er nog steeds.

Toen Sasho langs haar appartement aan Borggården fietste, stak hij gewoontegetroouw groetend zijn hand op, ook al waren de gordijnen van haar slaapkamer dicht en lag ze waarschijnlijk te slapen.

Voor hun huis aan Färgaregatan sprong hij van zijn fiets en trok hem de stoep op, in de kelder brandde nog licht.

'Denk je dat Teo er nog is?' vroeg hij.

Zijn elektrische step stond niet op de oprit.

'Het lijkt er niet op.'

Sasho keek hoe laat het was: bijna halfelf. Niko was geen avondmens. Hij ging bijna nooit bij mensen op bezoek en zelden naar feestjes of een discotheek. Twee weken geleden was hij met een bètaprofiel begonnen aan de vierde klas van de enige middel-

bare school die Trelleborg had. Hij was ambitieus en scoorde hoge cijfers, hij besteedde buitengewoon veel tijd aan school. Af en toe vroeg Sasho zich af of ze wel familie waren.

Nadat hij hun fietsen in het schuurtje had gezet, draaide Linda de voordeur open. Uit de kelder klonken prachtige, golvende pianoklanken.

'Chopin,' zei Linda.

Sasho haalde zijn schouders op. Hij had meer met Metallica dan met klassieke piano.

Ze liepen de trap af. Sinds enkele jaren sliep Niko in de kelder en was hun loungeruimte getransformeerd tot een tienergrot met leren bank, een 52 inch-tv, een computer en een spelcomputer.

Hun halfvolwassen zoon zat met rechte rug op het pianokrukje terwijl zijn vingers vederlicht als de voeten van een ballerina over het klavier vlogen. Met een brede glimlach bleef Linda staan op de onderste traptrede en draaide zich om.

Niko stakte halverwege een aanslag.

'Wat mooi,' zei Linda toen hij overeind kwam.

Niko was klein en compact van postuur, hij had stevige dijbenen en kuiten, en brede schouders met gespierde bovenarmen. Als hij naar zijn zoon keek, kreeg Sasho het gevoel dat hij voor een spiegel stond met een directe verbinding naar de jaren negentig.

'Is alles goed gegaan?' vroeg Linda.

'H-hm.'

'Hoelang is Teo gebleven?'

Toen ze halverwege de open ruimte was, bleef ze abrupt staan voor de slaapkamer. Sasho verscheen onmiddellijk achter haar.

'Hoi,' zei Amanda. Ze zat op de rand van het bed.

Sasho wist niet wat hij zag, maar herstelde zich snel. 'Leuk je weer een keertje te zien.'

Linda kon haar verbazing minder goed verbergen. 'O?'

Terwijl Sasho de trap weer op liep, duwde hij zijn gebalde vuist diep in zijn zak. Hij schaamde zich. Hij wilde zich niet zo voelen, hij hoorde blij te zijn voor Niko.